

Misjoniteated

Nr. 4/5

Tallinnas, 1933

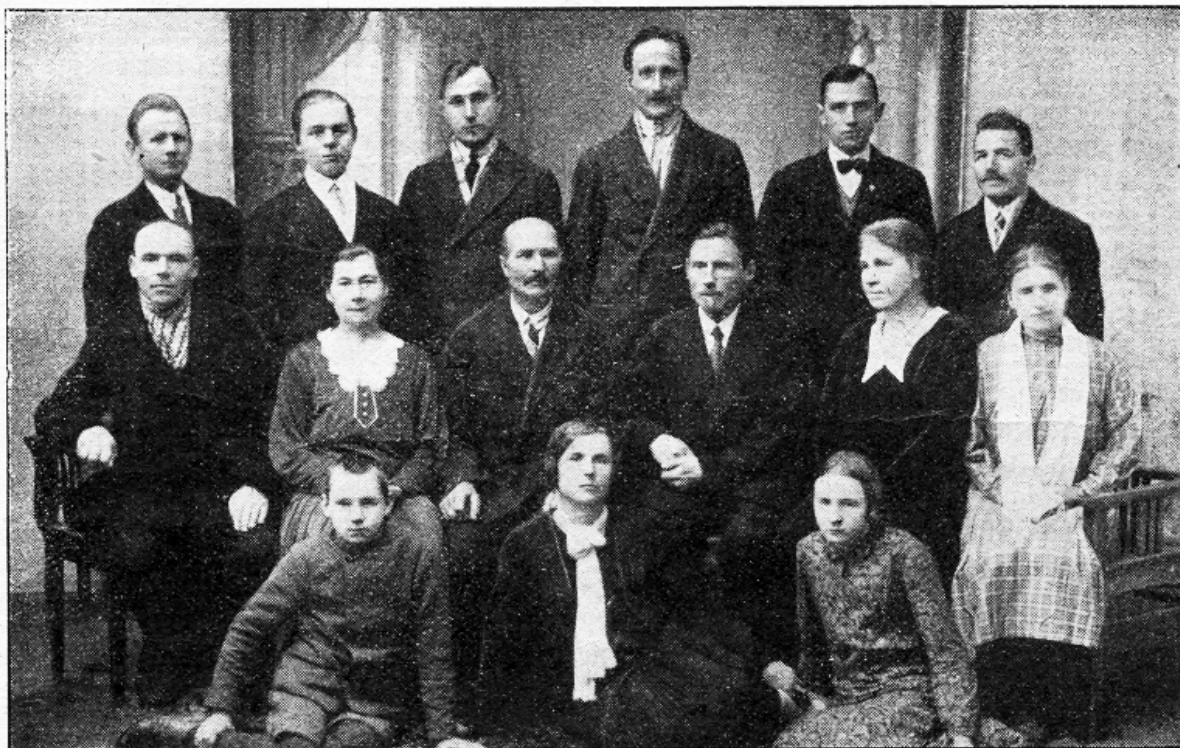
12. aastakäik

Teateid „Petseri kõrvest“.

Petseri- ehk Setumaa on vaimliselt pimedaim nurg meie kodumaal. Pealinn Petser oma kuulsa kloostriga on saanud selle nime venekeelsest, mis tähendab „koopaid“. Nii klooster ise, kui ka selle all asuvad maa-alused võlv-käewikud jümitavad

kahetordne jumalaga-jätmine selleinatje maailmaga. Ei wõi teiste inimeste jekka tulla, et need teda roojaseks ei tee, sest ta on püha! Jes. 65, 4, 5.

Siht-munkade eluruunid asuvad kloostri koobastes, mis jätavad aga õudse ja wastiku tunde.

Uudistvili „Petseri kõrvest“.

tüelikke koopaid, millede on maetud aja jooksul tuhanded isikud. Linna kodanikud, keda arwult 4600, on 50% wenelasi ja 50% setusi ning eestlasi. Kloostri pere koosneb ligi 30 mungast, kes endid kurjast maailmast on kloostri müüride taha ära eraldanud. Üks neist on munk-erak, kes kaks korda olla maailma maha jätnud, nii kui mulle jeltas keegi munkadest. Esimene kord oli siis, kui ta mungaseisusesse astus ja töotuse andis wallaliseks jääda. Teine kord, et ta enne surma enam kloostri wärawatest wälja ei lähe. Niisugune olla tema

Klooster on aga Setumaa keskuseks, kus koondub mitu korda aastas kogu setu ja wene rahwas tuntud ristikäikudele.

Wäljaspool kloostrit leidub veel palju pühi paite ja pühikuid, kus sageli korraldatakse jumalateenistusi. Üks niisuguseid paite on linna piiril, kloostrit läbistuva wäikese Kamenetsi jõekese kaldal, kus on üks imettegew „Kito-Kivi“, mis ihe mehe nime kannab, kes selle kivi kesse lähedal elanud ja igal päewal selle kivi peal palwetanud.

Teine, aga palju tähtsam ja püham kivi on

Meremäe wallas, kuhu kogub jälle kogu Setumaa 6. juulil. Seda kiwi hiiutakse kohaliku nime järele „Meeksi kiwiks“, mille ajalugu olla järgmine: Keegi talumees lõhkunud selle kiwi tükkideks ja karjalauda ehitusel pannud selle müüri sisse. See toonud temale aga juure õnnetuse — kõik loomad kärwanud ära.

Mees mõtnud hirmul kiwi tükkid müürist, astanud jälle need endisele kohale, mille peale kõik õnnetused lõppenud. Müürid austatakse seda kiwi juure pühaduseks ja tuhanded ühes wainulikkudega koguvad selle kiwi juure n.-n. jumalateenistusele ja haiguste rawimisele.

Kolmas, aga hoopis kangem oma jõu ja wäe poolest on Saterinna „risti-kiwi“, mis asub samanimelise wallas, fr.-õigeusu kirikus, 14 km. Petserist eemal. 29. juulil on kõik Setu maailm jalul. Läbi öö rändab rahwas kogu mitmekümne kilomeetri kauguselt, et seda püha kiwi jälle kord käega katsuda. Seda eelõhtul tuakse kiwi kirikust välja ja rahwas hakkab seda päikese ringkäigu juures kandma ümber kiriku. Kiwi kaal on umbes 20—30 naela. Kiwi ije on ristikujuuline ja ümbritsetud plekk-kaitsega. Et rahwast palju, siis ei pääse nii kergesti kiwi ligi. Ühed kannawad, teised puudutawad käies endi sõrmi kiwi vastu. Mitmed käiwad tagurpidi — selg ettepoole, — paljud kõrwal ja taga ning nõnda marsib tundide wiiji see rongkäik ümber kiriku. Korraga peatuvad kõik kandjad. Ühed juudlewad kiwi, teised kallawad kaasarwõetud weendudest wett kiwi peale; wesi jookseb plekk-kaitse alumisesse äärde tehtud augu läbi alla pandud riista ja õnelik weemanik eemaldub müüdi „püha weega“. Koob sellest mõne lonksu, peseb filmi wõi teisi haigestunud kehast ning ülejäägi wiib rõõmu tundes arstirohuma koju. Saiged ja wigased, kes tulid terwist otsima, lähewad niifugustena tagasi kui nad sinna tulid, kuid usku see imetegewasse kiwisse ei wähenda.

Tõsisest taewa Issa tundmisest on see maa tühi kui kõrb. Issand lubab aga ka neis paigus allikad awada ja seedripuud istutada. Jes. 41, 17—19. Wäga tabawalt iseloomustab piibel seda kohta, mis Mooses ära walitjes selleks, et sear Jumala käsu järele ehitada pelgulinna süüdlasile. See oli „Petseri kõrwes lagedal maal“. 5. Moos. 4, 41—43. See pelulinn oli tähendusets tõsisema pelulinnale — Kristusele. Ka meie Petser oli kõrwe ja lagedama. Ei ta tunnud seda tõelist „kiwi“, maailma lootust.

Meie kolportööride jälgi oli mõnes kohas leida. Wend Mägi oli omal ajal ka käinud siin „maad kuulamas“. Nowembrikuus, 1931. aastal awasime siin kohalikus linna kinos awalikud koosolekud. Raske oli inimesi kogu saada. Mõne nädala pärast kaswas osawõtt, kuid ühes sellega ka rahurikkumine, mis lõpuks suuri raskesti sünnitas. Rah-

was ei ole niifuguste koosolekutega siin harjunud. Tuli kannatada ja olukorraga leppida. Pealegi weel üksi, ilma mingi abita õ. w. poolt. Arusaadawalt on niifugune töötamiswiis palju rassem, kui koguduses, kus kaasabi kõikjal ja liikmed forda peawad.

Raskefilmil filmapilgul andis mulle see uut julgust ja jõudu, et majaperemees, kelle juures olin korteris, hakkas lühikese aja jookkul minuga seltsis pühitsema hingamisepäewa. Täna on ta meie liige ja üksik ühes oma perega (pildil minu kõrwal) ning oli ka esimeseks sambaks advent-ehituses selles linnas.

Talwe jookkul hakkasid weel mitmed hinged h.-p. pidama, aga otiustamise tunnil jäid paljud siiski maha. Suwise töötamise kaasabil wõisime siiski ristida kuis hinge Petseri linna all asuwas jões, mille üle suurt rõõmu tundsin ja Issandale tänu ütlemes.

Käesolewal talwel teisel jõulu pühal kinnitasime jälle sõprusõidemeid naabruses asuwa Kõo-küla grupiga ja korraldasime kooswiibimise ühes õhtujõu-aajaga Petseris. Selles peol jõudis meile Advent-walgusel üks noor taewariigi kodanik — 24-aastane noormees, kelle nimi on ka Peeter Walgus. (Pildil wajakult seiswas reas teine.) Pildistamine samal päewal endi grupi ühes kahe kaugemalt tulnud noore wennaga ning tutvustame endid adventperele wõttelejatena Lõuna-Geestis, Petseri wäerindel.

Mii kui näha pildil, on ülekaal meestel, mis tõendab, et naiste südamed on siin külmemad ja kõwemad tõele. Eriliselt esinewad seiswas reas pool tosinat wallalisi wendi. Minus wallaline õefene istub meie ees (keskel) ja ootab igatsusega teisi õdesid juure.

Paremalt istub wiimajena üks õde, kelle iga wastab ligikaudu uue-maa noorussele — 70 aastat. Jumala seedrid ja palmid peawad noorena ja wanadena wilja kandma ja haljendama, et kajuks olla kõrbe rändurile. Oigu ka need Jumalast istutatud esimesed taimed mitmele wäinule warjuks ja esinule juhatajaks selle tõeliku pelulinna Kristuse juure siin „Petseri kõrwes lagedal maal“.

L. M.

Kewade ootel.

G. Mey.

Tali on möödas. Rõõmsalt hakkab loodus talwemeest tärkama. Süüdikud, mis hoidnud elu wangis pikkade kuude jookkul, pääsewad wallali. Suwese rind paisub ühtlasi rõõmsamas lootuses, kui ta tunneb päikese kiirte soojendawat, paitawat mõju, kuulab lindude kewadewiise ja wõib sügawasti sisse hingata wärskendawat õhku. Pea kõik inimesed

ootawad kewade ja juwe tulekut. Need aastaajad toowad fergendust ihulifelt ja waimfolt. Wäljaminekud wähenewad, loodetakfe leida teenistust, haigused põgenewad looduse terwendawal mõjul ja hingeline surutis lödweneb. Jumala korraldus — et ei pea lõppema kõigil maailma päewil juwi ega tali — on hea.

Tähtsam, kui aastaagadega kaasas käiwad wälised muudatused looduses, on kewade tähendus Jumala riigi tööle. Talwine aeg on harilikult libe hingedele ewangeeliumi kuulutuse aeg. Kewade tulekuga oodatakse lõikust. Mõõdunud talwel oleme töötades piüüdnud teha, mis mõifine. Meie tööliste pere ühes liikmetega on olnud hoolega tegewad ewangeeliumi nooda wedamisega. Kõikide tunnusmärkide põhjal wõime oodata, et mitmed kallid hinged kogutakse Kristuse karja juure. Tallinnas wõifine käesolewal aastal korraldada mõned ristimised ja lähematel nädalatel kawatseme jeda weel teha. Ka wenna Rose töö jakslaste seas on äratanud laialist huwi. Waenlane on wihane sellepärast, et tõe kuulutus paisub. Karjased, kes warem ei hoolinud, hakkawad nüüd tegutsema ja inimesi hoia-tama tõe juure tulemast. Korraldatakse wastukoosolekuid. Sellele waatamata on mitmed juba tõe eest wõitlema hakanud, kelledest mõned isegi ristitud jaid. Ka Nõmmel, kus wend Rose ettekandeid peab, tulewad paljud huwitatuist hingamisepäewal meie koosolekutele, mis annab häid lootusi Nõmme koguduse juurekaswaks.

Talwe jookfjul ma olen pidanud Tallinnas koosolekuid kahes jaalis: meie palwelas Merepuisteel ja ühes kooli jaalis. Njawõtt on hea kogu aeg. Mitmed astusid juba Issandaga seadusse, teised on ettewalmistamisel, et lähemal päewil jeda jannu astuda. Wend Nlement peab koosolekuid meie uues palwelas Belgulinna, kus jannu inimesed tõsifelt Jumala sõna käiwad kuulamas. Koguduse liikmed, niihästi Tallinnas kui Nõmmel, on tõõst huwitatud ja piüüawad kaasa aidata oma wõimalusi mööda: koorilauluga, piiblitööga, kirjandusega, palwetega jne. Wahete-wahel oleme ka läheduses olemaid kohti külastanud ja koosolekuid pidanud. Mõned wennad on eriti niisugustel käikudel agarust ja heatahtlikkust üles näidanud.

Nõmüstawa nähtusena, mis kewadetunnet rinnus siüwendab, wõime mainida äraekfutatud Jumala laste piüüet ühinemiseks. Mitmed, kes olnud n. n. „ufupuhastajate“ seas, jõuawad jelgujele jelle ekfifituse waimu ja waleõpetuste üle, mis walitjemas nende ridades. Nad on õnnelikud kui pääfewad sellest waimust, mis tegutsseb wigade offimisega, pealekaebamisega ja igajuguste nägemiste uskumifega. Tartus wõtsin neist wastu 11 hinge, kes jennini olid olnud „ufupuhastajate“ seas. Loota on teifi weelgi tulema nii Tartus kui ka mujal. Wastu-wõetute hulgas oli ka nende endised töölifed S. Jür-

genjon ja Sepp. Torkab filma, et äratulijad lan-gewad harilikult oma endiste wendade laimu alla. Otfitakse igajuguseid wigu ja tuuakse wanu asju päewawalgele, millede läbi piüütakse mustata inimefe ifeloomu, kuigi jennini ei olnud neist midagi jarnast leidud. Saletsemiswäärne on igajugune ufuliikumine kellel muud ewangeeliumiks pole, kui teiste wead. Meid täidab ekfifituse waim, kes on kõige juurem wendade pealekaebaja. Kuid Jumal ütleb, et laitjad ei pea tema riiki pärjama. Harilikult teewad need kaebajad ja armustajad jannu wigu ja hullemaid, milles nad teifi hukka mõistawad. Kui nad oma siüüdistuse jätafsid, siis oleks ka nende liikumine otjas, jett poleks enam põhjust lahkumifeks. Nuline on aga teine Waim, mis ühendab hinged armastuses, toob rahu ja walgustab. Selle waimu pärast peame palwetama. Piüüame endid ka hoida, et me kedagi hukka ei mõista, waid ennem rahu seemet külwame. Küll siüüdistajad kord wä-jiwad. Issanda tööd ei pane see mitte seisma.

Rahju on wenna E. Mägi seisukorraft. Sai-gus murdis ta maha, mille all ta kannatab juba mitmendat kuud. See mõjub takistawalt töö edule Tartus. Loodame ja palwetame, et Issand talle peatselt paranemist jaadafs. Teistelt töölistelt on kuulda julgust ja edu.

Kõikides tööharudes näeme Jumala wägemat, awitawat kätt. Waenlane ei maga, kuid ta ei jõua purustada usku, mis kord piühade kätte antud. Paljud liikmed mõistawad aja tõfduust ja piüüawad tungida Jumalale lähemale. Kui kõik jeda teeksid, siis wõifime weel juuremaid imesid näha. Teine Melipiühi, piüha Waimu wäljawalamifega oleks usfifitunde läbieluts, mis tooks hinge õige ja jäädawa kewade. Seda kewadet ei jaaks enam jügife hallid warjud tumestada. Hingelise kewade ootel jannumme piüüawalt edasi.

Udwentfkuulutuse kolm tuge.

Jumala sõnale ja prohwetlikule waimule rajatud kuulutus wiimse aja jaoks omas ülemaailmses ulatuses peetakse ülewal kolme tugewa toe, nimelt misjonituliduse, organisatfiooni ja kümnise ning misjoniammete läbi.

1. Misjonitulidus. See on päätõuge üliinimlikuks ülesandeks: kohtufõnumit wiia kogu maailmale. Kui tuli kätte aeg, tõdenesid ennustused, mis Slnutuse 10. päätükis. Udwentuflike arm kaswas, sellele järgnes mõnesuguste asutuste asutamine, mis warsti wälja saatsid suure hulga misjonäre, kirjandust ja muid abinõusid kõigele maailmale ewangeeliumi kuulutamise tarwis. Wannenad piühendasid oma lapsed maailmamisjonile. Warsti jaadeti need Jumala annid kõigi maailma

otstesse, kus juba paljud on oma elu jätnud kadumute päästmiseks. Tänapäev ruttab 21.607 töölisi 141 maal adventkuulutusega. Misjonitulisus, mis on selle põhjus, on efinene ja väärtuslikum tugi kolme ingli kuulutuse kuulutamises. See on Jumala and, ja õnnis on see adventist, kes seda waimu sel määral, et ta on walmis oma elu, oma lapsi, kõike mis tal on, Issanda teenistusse pühendab. Meie aeg nõuab weelgi juuremat misjonitulisust kui see seni ilmsiks tulnud, sest nüüd on tulnud maailma lõikusaeg. „Lõikte oma silmad üle ja waadake põldusid, sest nemad on ju walged lõikusele. Ja, kes lõikab, see saab palka, ja kogub milja igaweseks eluks, et niihästi see, kes kuulwab, kui see, kes lõikab, ühtlasi wõiksid rõõmsad olla.“ (Joh. 4, 35. 36.)

2. **Organisatsioon.** Üks niisugune laialatuslik koondis, nagu seda on adventkogudus, ei ole igatahes ilma wastawa organisatsioonita esile kerkinud. Waewalt algas kuulutuse lewinemine, kui pidi ka kindel organisatsioon jõusse astuma. Esiteks oli selle kohta mitmesuguseid arwamisi, kuid mida juuremaks kogudus kaswas, seda vähemaks muutusid wastuwaated, ja organisatsioon kutsuti ellu, mis tänini Jumala töö alalist kaswamist soodustab. See organisatsioon wastab täielikult kuulutuse juurejooneliisusele. Kõik tema tegewusharud leiawad oma õige koha. Pääle koguduse üldist organisatsiooni on järgmiste harude eest hoolt kantud: hingamispäewakool, noorsoo-osakond, isemisjon, wälismisjon, koolid, terwiseparandusafutused, kirjastused, hoolekandmine ja muud sellestarnast, nagu seda olud ja aeg lubawad.

Paljud on katsetanud ja isegi rääkinud, et organisatsioon on tööle takistuseks ja on plaanitult iseseiswalt tegutsema hakanud, kuid nende ettewõtte on nurjunud organisatsiooni puuduse tõttu. Adventkogudus, hoolimata paljudest kallaletungidest läheb järjekandlalt edasi Jumala õnnistuse waral, Jumala inglid töötawad siis hää meelega kaasa, kui on olemas kord, sest kord on taewa jäädus.

Sga koguduseliige peaks adventtöö organisatsiooniga kodunenud olema. Meie wastupidawuswõime tunduwalt kaswab kirjuse kallaletungi puhul, kui me koguduse organisatsiooni täpselt tunneme.

3. **Kümnis ja anded.** See tugi on nii wana kui Jumala kogudus maa pääl. Abrahami ajast saadik on täielik aruanne kümnise ja ohwri kui pühitjetud wahendite kohta ewangeliiumitöö toetuseks. Wiimaseil sajandil on see tugi enama jao kristlaste juures kaotatud, aga kui jündis igawese ewangeliiumi uuesti elluäratamine 3. l. 14. ptk. alusel, siis tuli uuesti esile piibliklik plaan: ewangeliiumi kümnise ja annete läbi edendada. Kui see plaan prohwetikuulutuse Waimu poolt adventkogudusele ette pandi, siis tõusis siin

ka teatud wastuseis, kuid forduwate tunnistuste järele öde White poolt wõidi see plaan kogudustes ühel nõul tarwitusele wõtta. Sellele järgnew õnnistus näitas niikohe, et Jumal on jäänud oma töötuse juure, on taewa luigid awanud ja õnnistuse külluses wälja puistanud. Ükski ei ole juutnud eduga selle plaani wastu rääkida. Kümnis on püha, ja niipea kui keegi julgeb seda püha asja puituda, hüüab waimuhääl: nagu Soosua päewil: „Päästa oma kingad jalast ära, sest paik, kus ja peal seisad, see on püha.“ (Joh. 5, 15.)

Tihti on tõe waenlased oma kümnise tagasi hoidnud, et seega teha kahju Jumala tööle, kuid kahju tuli ainult ustawusetä liitmele, aga kuulutus on wõidukäigus edasi läinud. Jumal on seda nii fäädnud, et tema töö nende wahendite, kümnise ja annete abil peab saama toetatud, et seega mõlemad, **andja ja töö** wõiksid õnnistuse saada, selles ja tulewases ilmas.

Jumal, kes adventliikumise esile kutsunud, edasi kannud ja taewaste andidega õnnistanud, lõpetab ka omal ajal oma töö. Meist enestest oleneb ära, kas meid ka wiimse hoiatuskuulutuse wõidukäigu osaliseks arwatakse. Kui me paneme tähele Jumala korraldusi ja kui meil on isiklik hää wahetord Jumalaga ja tema tööga, siis arwatakse meid ka ustawate majapidajate hulka Õnnistegija ilmumisel.

„Sest otjekui wiim ja lumi taewast maha tuleb ja ei lähe mitte sinna tagasi, waid kastab maad ja sigitab seda ja teeb, et see kaswatab ja annab seemne küllwajale ja leiwa sellele, kes jõöb. Rõnda peab mu sõna olema, mis mu suust wälja läheb, ei see pea mitte tühjalt mu juure tagasi tulema, waid tegema, mis mu meele pärast on ja korda saatma, mis pärast ma seda olen läkitanud.“ (Jes. 55, 10—11.)

S. L. Rudy.

Kristlase eesõigus.

Minu Isa teeb tööd tänini ja mina teen tööd. Joan. 5, 17.

Mina pean tegema selle tegusid, kes mind on läkitanud, nii kaua kui päew on; see tuleb, millal ükski ei wõi midagi teha. Joan. 9, 4.

Meie Õnnistegija oma maa peal wiibimise ajal oli wäsitamatult tegewuses. Minult wäikesel osa kõigist tema tegudest jutustawad meile neli ewangelisti. Apostel Soannes oma ewangeliiumi wiimases salmis kirjutab, et kui kõik Kristuse poolt tehtud asjad üleskirjutataks, siis „ka maailm ise ei jõuaks kirjutatud raamatuid mahutada“. So-

annes teadis jeda kõige paremini, sest oli ju tema kui armjama jünger Õnnistegijaga igalpool kaasas.

Kristus oli füüsiliselt inimene nagu meiegi. Ta tundis nälga (Mark. 11, 12), wajas und (Mark. 4, 38), oli hingeahastuses (Matt. 26, 37) ja kannatas valu ning piina risti peal. Ometi tegi ta umbes 3 aasta jooksul niipalju tööd, et Joannese arvates on võimata kõike üles lugeda. Jeesus teadis, et Jsa teeb tööd ja et Jsa nõuab tööd ning seepärast käis ta Jsa jälgedes.

Meie, kes meie tahame taewase Jsa lasteks saada, kes meie Kristuse enesele eeskujuks seame — meie kohus on wäsimatult tööd teha, niikaua kui weel päew on. Meie ei tea jeda, millal kellelgi meist öö saabub. Seepärast peame ennaft pingutama, et enne öö tulekut võimalikult palju korda saata.

Meie elame ajajärgul, kus wäga palju töötakse paljalt sõnadega. Klusate kõnedega püütakse lahendada mitmejuguiseid ühiskondlikke ja riikide-wahelisi probleeme, katjutakse leida abinõusid majandusliku surutise lahendamiseks jne., kuna tegudega üsna kitsi ollakse.

Meie peame ka endile ehitama kiisimuse: Kas ei tööta meie wast liig palju ainult sõnadega? Wõib-olla on üldiselt lewinud lobisemise tõbi ka meile külge hakanud? Kas ei jäta meie kõhise, Jssanda meelepärase töö hooletusse ehk teeme jeda liig loiuult? Kas oleme end kõik, kes meie Jsa lapsed tahame olla, tööle rakendanud, Tööd on rohkesti. Ütles ju Õnnistegija ise: „Kõikust on palju, aga pisut töötajaid“. (Matt. 9, 37.) See ütetus on eriti maksaw meie aja kohta, mil Kristuse tulemine ligi on.

Taewane Jsa on igale meist kinkinud talendi — ühele võib-olla ainult ühe, teisele kaks, kolmandale kolm jne. Meie kohus on panna tegewusse need talendid. Siis õnnistab Tema meid, nii et meie talendid kaswawad mitmekordseks ning meie võime ükskord kuulda Õnnistegija sõnu: „See on hea ja ustaw sulane!“

Keegi meist ei ole ilma talendita, j. o. andeta. Meie peame igaiüks oma talendi kohta selgusele jõudma: on see kõneõskus, muusikaline and, hea lauluhääl, eriline kaastunne waeste ja õnnetute wastu, keelte waldamine, hea mälu, terwed ja karmed jalad ja palju muud. Inimese iseloomus on tahe teiste ees hiilgada. Seepärast tulebki, et inimesed mitme andega ehk talendiga heal meel igalpool kaasa töötawad, kuna need, kellel on ainult üks wäike talent, sellega ei julge wälja tulla ning jelle jageli maha matawad. Seda konstateeris ka Õnnistegija oma tähendusejõnas Matt. 25, 14—30.

Ma pööran kõikide wendade-õdede poole üleskutsega: Üles, tööle Jssanda wiinamäele, igaiüks oma talendi kohaselt! Argu keegi mõelgu, et mina ei oska ju midagi, las' targemad tegutsewad. Ossi-

gu igaiüks meist oma talendi üles ja heitku kõrwale wale-häbi oma wäheste õskuse pärast. Jssanda ees ei maksa maailma haridus ja tarkus midagi. Kluge kohtlase meele ja kindla tahtega tööle, et Teda teenida ja austada. Ühine töö waimustab, ta ühendab ning ühises töös õpime meie ka üksksteist rohkem tundma ja armastama. Õnnistagu ja püühitsegu Jssanda ise meid selleks!

J. Kr.

Mida meie usume?

(Särg.)

17. Uurimiskohus.

Meie usume uurimiskohut, milles nende üle, kes kantud elu-raamatusse, kohut mõistetakse. Piihas kirjas öeldakse: „Sumal wõtab kohut mõista jelle peale, kes õige ja jelle peale, kes hõel.“ Rog. 3, 17. Selles kohtus peab otustatama, kes saab olema ajaline Sumala riigist. Sumal Jsa on kohtumõistjana, Jeesus Kristus eeskõstjana, inglid tunnustajatena, kakskümmend neli wanemat wannutatud meestena, kümme kasku mõõdupuuna. Taewastes raamatutes on jisse kantud nende teod, kellele seal peab kohut mõistatama. Kui jee kohus on lõppenud, siis paneb Õnnistegija oma ülempreestri ameti maha ja tuleb kui kuningate kuningas. Siis ei saa enam keegi ära lepitatud.

Sumala plaanis on määratud päew, „millal ta maailma peale tahab kohut mõista.“ Apt. 17, 31. Apostlite päewil usuti, et jee kohus on weel „tulewane“. Apt. 24, 25. Tänapäew läheb kuulutus üle maailma kindla awaldusega: „Tema kohtutund on tulnud.“ Jlm. 14,7.

Prohwet Danielil oli nägemine jelle kohtu kohta. Ta nägi kohtumõistjat, ingleid ja raamatuid. „Kohus istus maha ja raamatud tehti lahti.“ Taan. 7, 9—13. Selles kohtus ei ole inimesed ise ees, waid nende nimed on raamatutes: „Ja ma nägin jurnud, pisukejed ja juured, Sumala ees seiswat, ja raamatud tehti lahti ja teine raamat tehti lahti, jee on elu-raamat; ja jurnute peale mõisteti kohut jeda mõõda, kui raamatute jisse oli kirjutatud, nende tegude järele.“ Jlm. 20, 12. Selle kohtu ajal ei ole õiged ega hõelad jurnud weel üles tõusnud. Kui jee kohus on mõõda, alles siis tõusewad õiged jurnud Kristuse tulemise puhul üles. Hõelad jääwad weel tuhandeks aastaks haudadesse. „Aga igaiüks oma korra pärast; esimene on Kristus, pärast need, kes Kristuse pärast on, kui ta tuleb; pärast tuleb ots.“ 1. Kor. 15, 23. 24. „Aga teised jurnud ei jaanud mitte elawaks kuni need tuhat aastat otja said.“ Jlm. 20, 5. Kui Kristus jälle tuleb, siis on juba otustatud, kes on õige ja kes mitte, kes lamaste

ja kes jikkude hulka kuuluvad." Mat. 25, 33. Suure täpjustega toimitakse selles kohtus. „Aga mina ütlen teile, et inimesed peavad aru tegema kohtu päeval igatiühhest tühjast sõnast, mis nemad on rääkinud. Sest sinu sõnust peab sind õigeks arvatama ja sinu sõnust peab sind hukka mõistatama." Mat. 12, 36. 37.

18. Maailmakohus.

Meie usume, et kui uurimiskohus taevases piirhas paigas on lõppenud, siis tuleb Jeesus, et Sumala lapsi enda juure võtta Sumala igavestesse majadesse. Nende kätte antakse siis kohtumõistmine. „Eks teie tea, et pühad peavad maailma peale kohut mõistma?.. Eks teie tea, et meie peame inglite peale kohut mõistma?" 1. Kor. 6, 23. Õfegi langenud inglid saavad oma karistuse. Aru- anne on peetud iga inimese kohta, mitte selleks, et Sumal teaks, mis inimene on teinud, vaid et pühad võiksid järele waadata, misfugused teod igaühel on olnud. Kui Peetrus kord Õnnistegijalt küsis, mis kaju temal sest on, et ta on kõik maha jätnud ja oma õpetaja järel käinud, vastas Jeesus: „Õdesti mina ütlen teile, et teie, kes teie minu järel olete käinud, jällejündimises, kui inimese Poeg istub oma aujärje peal, peate ka istuma kaheteistkümnne järje peal, ja kaheteistkümnne Jsraeli suguharu peale kohut mõistma." Mat. 19, 28. Nägija Patmosel sai seda kohtupilti näha. Ta nägi päästetuid taevas ja lisab juure: „Ma nägin aujärgi ja nemad istusid nende peale ja kohus anti nende kätte." Õlm. 20, 4. Wabatismõistmisele ei ole seal enam mõelda, sest seal ei ole enam eestkostjat. See kohus kestab tuhat aastat. Selle ajajärgu lõppedes tõusevad hõelad oma haudadest üles. Siis saavad nad oma karistuse: „Ja tuli langes taevast maha Sumalast ja sõi neid ära." Õlm. 20, 9. (Särgneb.)

Sõbrad.

Ei ole midagi paremat ega ilusamat kogu laias maailmas kui head, ustavad, abistavad sõbrad, kes meid enam armastavad rasketel kui headel aegadel. Ei ole paremat ergutus- ja avitamisabinõu ja paremat rõõmustajat kui üks hea sõber.

Kui ma mõtlen sõpradele, siis ma mõtlen ka armastusele, sest armastusel ja headel sõpradel on ühesfugused omadused. Ma asetan sõbra armastuse kohale. 1. Kor. 13, 1.—7. „Kui ma inimeste ja inglite keeltega räägiksin, aga mul ei oleks sõpra, siis oleksin mina wast, mis kumiseb ja kelluke, mis heliseb. Ja kui ma võiksin prohveti wiisil rääkida ja teaksin kõik salajad asjad ja kõik tundmise, ja kui mul kõik usf oleks, nõnda et ma võiksin mäge-

fid asemelt ära tõsta aga mul poleks sõpra, siis ei oleks minust ühtegi. Ja kui ma kõik oma wara ära jagaksin ja kui ma oma ihu annaksin ära põletada, ja mul ei oleks sõpra, siis ei oleks minul sest ühtegi kaju. Sõber on pikameeleline ja näitab oma heldust üles, sõber ei ole kade, sõber ei tee wallatust, tema ei suurustele, tema ei näita ennast kurjaste, tema ei otfi oma kaju, tema ei saa wihaseks, tema ei mõtle kurja peale. Temal ei ole rõõmu illekohust, ega tõe pärast on temal teistega rõõm. Tema sallib kõik, ta usub kõik, ta loodab kõik, ta kannatab kõik."

Kui kurb oleks siin maailmas ilma sõpradeta. Paljud inimesed ohwerdavad oma rikkuse ja waranduse, et olla seal, kus on nende sõbrad. Teised reisivad ümber, et otfida sõpru ja paljud ei leia ja nad on seepärast nagu kumisew wast ja helisew kell, ja paljud neist lähevad wabasurma.

Meile tähendab see väga palju, ewida tõelisi sõpru, kes sinu heaks töötawad, kel on igal ajal sinu jaoks hea sõna, kes sind seljataga kaitseb waleteadete eest, diendab walewaateid, surmab walet ja sind peab õiglaseks. Paljude sõprade ewimisel on suur wäärtus. Üksed ja wõimalused on sulle lahti, enangi weel kui siis, kui sul oleks palju raha aga ühtegi sõpra. Paljud miljonärid annaksid juure osa omast rikkusest, kui nad saaksid jälle sõbrad, keda nad oma ahmimise läbi kaotanud.

Küsimus ei ole mitte, kui palju sul on raha wõi kui palju sa oled maailmas edasi jõudnud, waid kui palju sa oled teisi aidanud.

Rodanikkude sõja lahtipuhkemisel, kui presidendi kanditaate otfiti ja Lincoln'i nime nimetati, wõeldi: „Lincolnil ei ole muud midagi kui palju sõpru." On tõsi, et Lincoln oli waene mees. Kui ta waliti walitsuse liikmeks, siis pidi ta laenama raha, et muretseda ülikond, et saaks auwäärilisemalt esineda ja pidi jada miili käima, et oma asukohta üle võtta. See on ajaloolik tõsiasi, et ta pidi raha laenama, et oma perekonda Washingtoni toimetada, kuna ta oli presidendiks walitud. Aga kui rikas ta oli sõpradest! Meid oli aralugemata arv: saak, mida ükski ei saa kirjeldada ega ära osta.

Me peaksime olema väga ettewaatlikud sõprade walikus. Me peaksime sõbrad walima, kel on õilne iseloom. Maailm ei waja mitte nii väga juure mõistusega mehi kui õilsa iseloomuga mehi, mehi, kelle wõimeid walitseb kindel põhimõte.

Meie edu oleneb tihtilugu meie sõpradest. Üri-mees, kes ei wõida sõpru, ei saa püsida. Zuklus-taja wõi misjonär, kes ei wõida sõpru, ei saawuta tagajärgi. Wõitkem palju ja häid sõpru.

Edurikas hingamispäevafool.

Edu hingamispäevafoolis, teadmiste laiendamine, waimuliku elu süvendamine, usuvõitluses tugevnemine, rõõm annetamises, oleneb ära nende usinusest, kes on osalised. Küsimuse, kuidas klassi õpilastel tuleb ette valmistada, jätame siin arutamata; me pöördume õpetajate juure.

Järgnevalt heidame pilgu õpetajate koosolekule. Selles tunnis peab õpetaja õppima, kuidas tal tuleb ainet klassis käsitada. Õppetüki siju on temale juba tuttav — loodetavasti! — ta on nädala jookkul õppetüki kirjakohtad läbi võtnud. Õpetajate-koosolekul ta peab saama wastuse küsimusele: Mis on waimulikult wäärtuslikku käsitatud mõtetes? Misjuguise seisukoha wõtab nurimisaine Jumala plaanis? Misjuguise seisukoht on meil, on minul selle kohta? Selles küsimuses peab juhataja, kes õpetajate-koosolekul uue õppetüki läbi wõtab, täiesti selge olema. Ta peab seletuse saanud olema Jumala Waimult ja siis olema walmis süüdata õpetajate südamet, et klassi liikmed saaksid osa jumalikust tulest. Misjuguisesse waimulikku süvenemisse kuulub muudugi täielik aine waldamine, osulise ja mitteosulise wahel wahetegemine, selgus õppetüki jaotuse üle, iseiseisvus ja wabaolek käsitamises. Kui nimetatud puudub, siis wõtab õpetaja enda kaitseks enamasti otstarbetu küsimuse: Kuidas on meie tänase õppetüki pealkiri? Sõber, see on kirjatähe teadmine. Sellel ei ole piisi. Küsi parem: Misjuguise ainega tuleb meil tegemist teha? Misjuguise isik, misjuguise mõte on meie õppetüki peaaimeks? Mis on meie õppeaine siju? jne.

Mõned õpetajad on küll sellest wäärnähtest hoidunud ja öieti küsinud, kuid on selle eest lahtisest tuulest teijale aetud. Me kuuleme: Kes on õppetüki jaotanud? Misjuguise jaotuse olete teie teinud? Armas wend, armas õde, worm peab olema sinu peas; see on nii endastmõistetaw asi, nagu klaas wõi tass, millest ma joon, ilma et mul oleks tarwis muretseda selle wormi pärast. Siju on mõõduandew! Sa wõid jaotuse kodus põhjalikult läbi töötada. Hästi! Kui ehitus on walmis, siis wõetakse telingud maha ja igarihel on rõõm näha walmis ehitust ega mõelda enam telingutele, mida oli tarwis ehitamise juures.

Ära pea ka suurt sisesejuhatust enne aine juure minemist. Mõnest lausest on küllalt. Tubliil ujujal ei kulu weerand tundi aega wette minemiseks; ta katsub, ja ühe hüppega on wees.

Ujuda, on järgmine abinõu. Ära otji kartlikult abiallikaid sõnade-seletusest jne. See wõib olla küll kohane, kuid õpetaja waimulik elu peab olema õpitawa aine omaismõtmises. Tihti kuuleme: Däschel ütleb, Lange seletab, Gerlach wäljendab, Keil kirjutab jne. (Nimetatud on kirjutanud juured piibli-seletused.) Ära peida end nende suurte taha,

waid too ette, mis ja ise õigeks pead. Sul olgu julgus otjustamiseks!

Ära jutlusta, waid küsi! Pane ka seda tähele! Kõrge misjonitegevus meie koguduses teeb pea igaühe misjonäriks, wähemalt nii ütlewad wäljast inimesed. Jutlustamisel õpetajate-koosolekul ei ole paika. See teeb elawa küsimise-wastamise wõimatuks, aga õpilased tahawad wastata, osa wõtta, näidata oma usinust, mõnikord isegi wastu waielda. Kõik see elawus lämmatatakse jutlustamisest.

Palju sellest, mis on maksew õpetajate ettevalmistusel, maksab ka klassides käsituseks. Weel kokkuhoidlikum pead ja olema ajaga, sest aine, mille jaoks õpetajate-koosolekul oli aega 40—45 minutit, pead nüüd läbi wõtma 20—25 minutiga.

Küsi! Küsi kõige tähtsamat! Ära tee ülesandeks märkust lugeda, kui see ei ole mõõdapääsemata tarwilik. Seeläbi lähewad kallid minutid kaduma. Ära efine mitte „õpetajana“ waid jää tagasihoidlikuks, just seepärast, et sa oled õpetajate-koosolekul oma teadmist rikastanud.

Mõteltgem korraks loetut järele ja palugem Jumalat, et ta meile õige pea annaks seesjuguise käsituswõime!

W. Michael.

Misjonitunni kawa.

Misjonitunni kawa 6. mail. 1933.

Sisesejuhatus. Pulmapeol ühendatakse kaks inimest, kes üksksteist on otfinud, tundma ja armastama õppinud, üksksteisega terweks eluajaks. Seda tõsi-äsjä tarwitab ka pühakiri, et näidata Jumala ja inimeste ühendust.

I. Kutsumine.

1. Jüngerite kutsumine wastab pulmapeo külaliste kutsumisele.
  - a) Johannes, Seesuse teewalmistaja, juhtis kawe jüngri tähelepänu Seesusele. (Joh. 1, 36.)
  - b) Peetruist kutsub tema wend. (Joh. 1, 42.)
  - c) Seesus ise kutsub Wilippuse. (Joh. 1, 44.)
  - d) Mõnda tulewad koosolekule kolm ühe linna inimest. (Joh. 1, 44.)
2. Raskeused kutsumise juures. Wiimitamine tulemises, mitmesugused ettekäänded ja põhjused.
  - a) Wilippus leiab ühe otjiwa hinge (Matanaeli) ja wiib teda Seesuse juure. (Joh. 1, 46.)
  - b) Mõnda inimest on raske wiia kindlale arusaamisele. (Joh. 1, 47.)
  - c) Seesus tunneb meid kõiki ja meie oletut. (Joh. 1, 48. 49.)

3. Kui mina jellele kutsute järgin.
  - a) See nõuab tunnistanist, mida Jeesus meilt ootab. (Joh. 1, 50.)
  - b) See kindlustab rohkem Jumala ilmu-
tusi. (Joh. 1, 51. 52.)

II. Läbielud.

1. Kes juhatab mind Jeesuse juure?
2. Mis ja otstija hing?
3. Mis ja juba Ennistegijast tunnistanud?

Lõpp. Pülmapiidu leiab siis ajat, kui kõik külla-
lised inimesed on kutsutud. Kutsute lähed inimestele
viimase armukutsumise kuulutamise läbi. (Matt.
24, 14; Ilm. 14, 6—12.)

Pea tuleb raske aeg.

Pühaskirjas on meil palju hoiatusi, et viimane
aeg on väga raske aeg elavatele inimestele maa
peal. Seda aega tähendatakse „Jehoova päevaga“.
Jehoova tahtis meid lasta teada, et enne kui Kris-
tus tuleb maa peale oma riiki, tuleb karistus
riinde inimeste üle, kes on heitnud endast Jehoova.
Prohvet Jesaja ütleb jellest päevast: „Sulguge,
sest Jehoova päev on ligi; see tuleb kui ärarais-
tamine Nõigewägewama käest. Waata, Jehoova
päev tuleb, üks hirmus ja hirmja ja tulise wiha
päev, maad ära häwitama ja tema patuseid ta
pealt ära kaotama.“ Jes. 13, 6. 9. Kaotatakse
patt ja need, kes pole lahkunud patust. Prohvet
Sevanja hüüab maailmale: „Jehoova suur päev
on ligi, see on ligi, ja ruttab väga; Jehoova päe-
wa hääli tuleb, wägewgi mees kirjendab seal libe-
dasti. Üks hirmja wiha päev on jeesama päev,
üks kirkuse ja ahastuse päev, üks ärahäwitamise
ja äraraiskamise päev, üks pilkase pimeduse päev,
üks pilwine ja suure pimeduse päev. . . . Ma tahan
inimestele kirjutada teha, et nemad peawad kaima kui
pimedad. . . . Ei nende hõbegi ega nende kuld ei
wõi neid ära peasta Jehoova hirmja wiha päe-
wal.“ Sew. 1, 14—18. Kõik, millele inimesed
on pannud oma lootuse, ei aita neid; sel päeval
pole kõige kallim mitte midagi wäärt. Edasi ütleb
prohwet Joel: „Oh jeda päewa! Sest Jehoova
päev on ligi ja tuleb kui äraraiskamine Nõige-
wägewama käest. Eks ole meie silma eest toidus
ja meie Jumala kojast rööm ja suur röömustus
ära kaotatud?“ Joeli 1, 15. 16. Ka prohwet Laa-
niel kõneleb jellest päevast ja hoiatab maa ela-
nikke: „Siis on nii kirjas aeg, mäherdust ei olnud,
siit ajast jaadik; aga sel ajal peajeb ju rahwas
ära, igati, jeda leitakse raamatuse ules kirjutu-
tud olewat.“ Laanieli 12, 1.

Inimesed unustawad need hoiatused ja ei pane
neid tähele. Maailm elab küsimata, kuidas ta jõi-
jab Jumala pale ees. Kristus manitseb meid wal-
wama, sest raske aeg tuleb möödapaäsematult.

„Seepärast walwake ja paluge igal ajal, et teid
wäidet arwatakse ära põgenema kõige see eest, mis
peab jündima, ja seisma inimese Poja ees! Aga
hoide, et teie jündamed ei jaa koormatud liia jõi-
mise, ei liia joomise, ega peatoiduse muredega, ja
et jeesama päew äkitselt teie peale ei tule.“ Luka 21,
36. 34. Pange tähele, Kristus ütleb, et aeg on
jarnane, et elu on väga raske. Teenistus muu-
tub nii wähejeks ja wäikejeks, et juurim mure on
toidu üle ja paljud ei hooli enam ja annawad iga-
weise elu ära toidu eest. Täna on meil juba näide
maailmas. Elu muutub paljudesle väga raskeks
ja tuleb küsimus, mida teha, pidada Jumala käste
wõi teha endale elu mugawaks? Issand hüüab
oma lastele, et nad neil päewil tuleksid lähemale
iiksteisele, prooviksid oma jündameid, sest otstata-
mispäew tuleb, kus melesparandusele mittewalmis-
olewatelt inimestelt wõetakse Jumala arm alati-
jeks. Inimesed jäetakse ijeeneste hooletks — juhita
heale. Dikus kõlab: „Kes ülekohut teeb, see tekku
weel ülekohut, ja kes roojane on, see jaagu weel
roojajeks; ja kes õige on, see jaagu weel õigeks;
ja kes püha on, see jaagu weel pühaks.“ Ilm.
22, 11.

Pea langetatakse otstus ja iga hinge paik on
määratud. Elagem walwates, et meid leitaks õi-
getena Jeesuses. Peale jeda aega tulewad wiima-
sed seitse nuhtlust, mis teewad maa kühjaks; kõik,
millel oli inimeste lootus, häwitatakse ära. See
on juureks pettumuseks neile, kes elajid jelle maa-
ilma jaotks ja otstsid oma õnne siit.

Wõtkem jündamesse Jumala hoiatus ja teade,
et tuleb kuri aeg, ja valmistagem ette Issanda
kohtamisele. Meile, kes armastawad Issandat ja
ujuwad tema jonasje, on antud ülewad töotused
Jumala jonas. Laul 91, 1—6; Jes. 4, 4. 5; 26,
20. 21; 33, 16. Need Jumala jonas teewad minu
jündame röömjaks. Issand juudab kaitsta oma rah-
wast. Dodakem Issandat, armastagem teda ja tun-
nistagem tema heaks.

Suurim hädaoht meile usklikudele, nii noor-
tele kui wanadele, pole jelles, et meie ei tea neid
tõdesid, waid jelles, et meie lohutame end jona-
dega, et meie juba teame kõike jeda. See on meie
juurim hädaoht. Meie ei pane tähele aega ega
iieennast.

Mis ja Issandale niid lähemal, kui ja olid
aasta eest? Kuisi endast ise, uuri oma jündant ja
elu. Põled ja palawalt armastujest Jumala was-
tu, tunnistad ja tema heaks, on tema töö sinu
töö? Kui mitte, mispärast mitte? Tule just niid
Jeesuse juure, kaeba temale kõik oma patud ja usu
läbi wõta wastu andeksandmine ja rahu.

Selsteade.

Tänawune aastakonwerents

peetakse 5.—9. juulini Tallinnas. Pikemalt edaspidi.

Wäljaandja: G. B. Adw. K. Eesti Siit. Tellimised kui ta rahasaadetised jaata Mary Saks'ale,
Merepuiestee nr. 14-a, Tallinnas.
Wastutaw toimetaja: M. Bärengrub, Merepuiestee nr. 14-a, Tallinnas. Abitoimetaja: E. Mägi.